

Handläggare
Lisa Allinger,
Telefon: 08-508 25370
Didara Muradova
Telefon: 08-508 25259**Till**
Socialnämnden
2021-12-14

Socialtjänstens stöd till anhöriga personer med koppling till våldsbejakande extremism VBE, anhöriga till personer med en kriminell livsstil och anhöriga till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förslaget till Socialtjänstens stöd till anhöriga till personer med koppling till VBE, anhöriga till personer med en kriminell livsstil och anhöriga till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld.
2. Socialnämnden överlämnar ärendet till stadsdelsnämnderna för kännedom.

Fredrik Jurdell
SocialdirektörVeronica Wolgast Carstorp
Bitr. förvaltningschef

Sammanfattning

Stockholms stads program för stöd till anhöriga 2021-2024 har utökats till att även omfatta stöd till anhöriga till personer med koppling till våldsbejakande extremism (VBE), anhöriga till personer med en kriminell livsstil och anhöriga till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld. I samband med framtagandet av programmet gavs socialförvaltningen i uppdrag att ta fram ett stödmaterial gällande dessa grupper.

I stödmaterialet:

Socialförvaltningen
Avdelningen för stadsövergripande sociala
frågorStorforsplan 36
123 47 Farsta
Telefon 08-508 25370
lisa.allinger@stockholm.se
start.stockholm

- beskrivs ingången till socialtjänsten
- definieras det interna stödet som kan bestå av krisstöd och råd och stöd.
- ges goda exempel på stöd till anhöriga för målgrupperna
- ges kontaktuppgifter till externt stöd till anhöriga.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förslaget till Socialtjänstens stöd till anhöriga till personer med koppling till VBE, anhöriga till personer med en kriminell livsstil och anhöriga till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld och att socialnämnden överlämnar ärendet till stadsdelsnämnderna för kännedom.

Bakgrund

Stockholms stads program för stöd till anhöriga 2021-2024 har utökats till att även omfatta stöd till anhöriga till personer med koppling till VBE, anhöriga till personer med en kriminell livsstil och anhöriga till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld. I samband med framtagandet av programmet gavs socialförvaltningen i uppdrag att ta fram ett stödmaterial gällande dessa grupper.

Målet med Stockholm stads program för stöd till anhöriga 2021-2024 är att staden ska ha ett anhörigperspektiv som genomsyrar alla verksamheter och yrkesgrupper som möter anhöriga till ovan angivna målgrupper. Syftet är att öka kvaliteten i stadens socialtjänst så att anhöriga får ett likställigt stöd i att bättre kunna hantera sin livssituation, relationerna i familjen och med andra, föräldraskap, kriser samt annat som kan vara viktigt för den eller de anhöriga. Anhörigstödsprogrammet antogs av kommunfullmäktige i juni 2021.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Chefer från stadsdelsförvaltningarnas sociala insatsgrupper och behandlingsenheten vid socialförvaltningen har varit delaktiga i arbetet och lämnat värdefulla synpunkter. Juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret har granskat innehållet. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 8 december. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 9 december.

Ärendet

De senaste årens utveckling kring VBE, ökad kriminalitet och dödligt våld innebär att också stödet till anhöriga i dessa miljöer behöver utvecklas. Syftet med stödmaterialen är att definiera och ge exempel på hur stödet kan se ut för målgrupperna anhöriga till personer med koppling till VBE, anhöriga till personer med en kriminell livsstil och anhöriga till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld. Med anhöriga avses i detta stödmaterial personer inom familjen eller de närmaste släktingarna och närstående som personen anser sig ha en nära relation till. När det handlar om anhöriga som är föräldrar till minderåriga barn,

finns rättsligt stöd för olika insatser för att stötta familjens situation, vilket inte behandlas närmare i detta material. För individer som är på väg att lämna våldsbejakande miljöer och/eller kriminalitet är familj och anhöriga ofta en motiverande faktor. Anhöriga som inte vet hur de ska bemöta personer som börjat uttrycka extrema och hatiska åsikter eller kommentarer och/eller involverats i kriminella miljöer kan behöva stöd på olika sätt. Eftersom anhöriga har stor betydelse för framgång i resultatet av de insatser och interventioner som erbjuds till dessa personer bör även anhörigkretsen erbjudas stöd.

Stadsdelsförvaltningarna är olika organiserade vilket innebär att det kan se olika ut hur och av vilken funktion stödet till anhöriga utförs. Oberoende av organisation ska anhöriga få likvärdiga insatser oavsett var i staden de bor. Stöd till anhöriga kan ges av exempelvis anhängkonsulenter, öppenvården för vuxna, öppenvården för barn- och unga, lotsar inom SIG och från socialförvaltningens behandlingsenhet. Handläggare inom alla enheter inom socialtjänsten har också en viktig funktion i att upptäcka anhörigas behov av stöd, ha ett anhörigperspektiv i sin handläggning och genom att ge information om det stöd som finns samt att länka vidare till rätt instans.

I Socialtjänstens stöd till anhöriga till personer med koppling till VBE, anhöriga till personer med kriminell livsstil och anhöriga till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld

- beskrivs ingången till socialtjänsten
- definieras det interna stödet som kan bestå av krisstöd och råd och stöd.
- ges goda exempel på stöd till anhöriga för målgrupperna
- ges kontaktuppgifter till externt stöd till anhöriga.

Några av de goda exempel som nämns i stödmaterialet handlar om hur stadsdelsförvaltningar som redan idag arbetar med stöd till anhöriga till dessa målgrupper, erbjuder och genomför stödet. De gemensamma faktorerna är att målgruppen erbjuds individuellt anpassat stöd. Det kan handla om enskilda samtal eller samtal i grupp. En del av stödet handlar också om att ge praktiskt och informativt stöd, hantera akuta kriser som uppstått samt länka vidare till andra verksamheter. Ytterligare faktorer som lyfts är vikten av flexibilitet och behov av att arbeta uppsökande och utåtriktat för att nå ut till anhöriga som är i behov av råd och stöd.

Jämställdhetsanalys

Av de anhöriga gällande dessa målgrupper som söker stöd visar erfarenheter från staden att det till stor del handlar om kvinnor. Det är viktigt att arbeta för att nå fler män som anhöriga då stöd till anhöriga har stor betydelse för framgång i resultatet av de insatser och interventioner som erbjuds till den närstående.

Barnperspektiv

IFAU (Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering) har i en rapport visat att barn vars förälder dömts till fängelse klarar sig sämre i skolan och har en ökad risk för egen kriminalitet i tonåren. Som unga vuxna har de svårare att etablera sig på arbetsmarknaden¹. Barn som är anhöriga till personer med koppling till VBE, till personer med kriminell livsstil eller till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld behöver uppmärksammas och ges möjlighet till att samtala om sin livssituation och svåra upplevelser. Därför är det viktigt att dessa barn uppmärksammas inom socialtjänstens samtliga verksamhetsområden och får stöd.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förslaget till Socialtjänstens stöd till anhöriga till personer med koppling till VBE, anhöriga till personer med en kriminell livsstil och anhöriga till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld och att socialnämnden överlämnar ärendet till stadsdelsnämnderna för kännedom.

Bilagor

Socialtjänstens stöd till anhöriga till personer med koppling till VBE, anhöriga till personer med en kriminell livsstil och anhöriga till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld.